

DELAKTIGHET
HANDLINGSKRAFT
RÖRELSEFRIHET

DHR

NR 5 / 2024

i
Region Stockholm

**SMO = Samordnat Medicinskt
Omhändertagande för vuxna**

**Tyresöavdelningens
aktiviteter fortsätter!**

Innehåll:		Reflektioner: Vad tänker ni på ...?	6
SMO	2	Rapport: Kan en fråga vara principiell även om den relaterar till verkligheten?	7
Styrelsens spalt	3	Avdelningarnas aktiviteter	8
Organisation och opinion: Allt ifrågasätts	3	Organisation och opinion: Funktionshinderrådet i Huddinge	10
DHR-regionens aktiviteter	4	Rapport från avdelningsaktivitet: Tyresöavdelningens aktiviteter fortsätter	11
MFDs konferens: Människovärde och delaktighet!	5		
Organisation och opinion: Hur det kan gå i kollektivtrafiken	6		

Ansvarig utgivare
Liza Syeda

Layout
Ingela Larsson

Omslagsfoto:
Mikke - Zakett

Utgivning 2024!

Foton i detta nummer är tagna av:
Mikke - Zakett och Stefan Sundquist

Nr	Manusstopp	Utgivningsdatum
5	29 september	Vecka 42
6	1 december	Vecka 51

Vill du skriva i "DHR i Region Stockholm" eller har du kanske en vacker bild vi kan använda till omslaget?

Ovan ser du manusstoppen för resten av året och på sista sidan står våra kontaktuppgifter. Hoppas vi får höra av just dig. Kanske du vill kommentera något som du läser i detta nummer?

Redaktionsrådet förbehåller sig rätten att redigera allt insänt material.

SMO = Samordnat Medicinskt Omhändertagande för vuxna!

SMO är vårdcentraler som har spetskompetens inom funktionsnedsättning.

På dessa vårdcentraler finns det liftar och tillgängliga vågar. De finns på Handen VC, Tullinge VC, Kista VC och Täby VC är under uppstart.

För att komma i kontakt med dessa vårdcentraler kontaktar patienten respektive enhet direkt.

Styrelsens spalt

Jag dör hellre än att hamna på sjukhus.

Vad händer när sjukvård blir en påminnelse om traumatiska upplevelser?

Vissa människor hoppar över mediciner eller undviker uppföljningsbesök så att de inte konfronteras med minnen av upplevelsen eller deras rädsla. Vissa blir också alltför uppmärksamma på kroppsliga symtom som kan vara tecken på framtida händelser och tolkar sedan godartade och ofarliga symtom som till exempel enstaka hjärtklappningar eller stickningar som något oroväckande och reagerar med överdriven ångest. Om lämnat okontrollerat kan detta till och med leda till en förlamande rädsla och bli som en självuppfyllande profetia.

Konstigt nog är det inte allvaret i den medicinska händelsen men snarare patientens upplevelse av händelsen och hur rädda de blev när den inträffade som står i korrelation med sannolikheten att utveckla PTSD eller en rädd reaktion i fortsatta vårdkontakter.

Mycket av denna onödiga ångest och lidande skulle kunna undvikas bara man tog hänsyn till patientens hela mående i stort och inte isolera de enstaka besvären i det akuta skedet.

/ Liza Syeda,
Ordförande DHR Region Stockholm
Kanslichef Unga Rörelsehindrade
Stockholm

Du kan även läsa
”DHR i Region Stockholm”
på vår webbplats och där
kan du ladda ner den som
PDF!

Organisation och opinion:

Allt ifrågasätts

I början av september deltog DHR Region Stockholm på en heldagskonferens om genomförande och uppföljning av funktionsrättskonventionen, som arrangerades av Institutet för mänskliga rättigheter (MR-institutet). Under dagen presenterades en ny rapport från institutet med titeln Allt ifrågasätts, som bygger på svar från drygt 1800 personer.

Rapporten beskriver en oroande situation där många upplever sig vara misstrodda, ifrågasatta och misstänkliggjorda. Den lyfter även fram att omfattande medicinska underlag ofta krävs för att styrka funktionsnedsättningar, och att många fruktar repressalier och upplever att deras mänskliga rättigheter är hotade.

Det är 15 år sedan Sverige ratificerade FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD), trots det har utvecklingen gått från att Sverige ses som ett föregångsland till att backa i fråga om rättigheter.

Rapporten visar att långt färre än hälften av de svarande vet vart de ska vända sig när deras rättigheter kränks.

Det finns ett brådskande behov av att vidta konkreta åtgärder för att främja, skydda och övervaka mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning i Sverige. Vid den periodiska översynen 2020 mottog Sverige 40 rekommendationer som baserades på Parisprinciperna, vilka syftar till att

Fortsättning på sid 11

DHR-regionens aktiviteter under höstterminen

Här nedan ser du vad som planeras för resten av året. Aktiviteten är klar först när inbjudan går iväg. Vi lägger alltid ut inbjudningarna på vår webbplats, DHR-regionens Facebooksida och Instagram.

När det gäller smärtcirkeln går ingen inbjudan ut men hör av dig till DHR-regionens kansli om du är intresserad av att vara med.

OKTOBER

**Onsdag 23/10
Arbetsutskott**

* * *

**Torsdag 31/10 kl. 13.00-15.00
Smärtcirkeln
DHR-regionens lokaler**

* * *

NOVEMBER

**Måndag 4/11
Styrelsemöte
DHR-regionens lokaler**

* * *

**Onsdag 12/11 kl 14.00-15.30
Konstrunda i tunnelbanan
Sträcka: Fridhemsplan mot Tensta/
Rinkeby**

* * *

**Onsdag 13/11 kl. 18.00-20.00
Tjej-/Kvinnokväll
DHR-regionens lokaler**

* * *

**Onsdag 20/11
Arbetsutskott**

* * *

**Torsdag 28/11 kl. 13.00-15.00
Smärtcirkeln
DHR-regionens lokaler**

* * *

DECEMBER

**Måndag 2/12
Styrelsemöte**

* * *

**Tisdag 3/12
Internationella funktionshinder-
dagen**

* * *

**Söndag 8/12
Luciafika**

* * *

**Torsdag 12/12 kl. 13.00-15.00
Smärtcirkeln**

* * *

Förutom detta planeras:

- Tematräff om tillgänglighet i kollektivtrafiken
- Anpassad konstrunda i T-banan
- Tematräff Kulturkväll/demokrati

Träffinbjudningar kommer till din mejl. Är du osäker på om du har lämnat din e-postadress får du gärna höra av dig till kansliet. Har vi din e-postadress får du oftare och snabbare information ifrån oss.

Har du ingen e-postadress men vill få DHR-regionens inbjudningar får du gärna höra av dig till DHR-regionens kansli så ordnar vi så du får det med posten.

Till DHR-regionens träffar är alla hjärtligt välkomna - medlem som icke medlem!

Konferens på Internationella funktionshinderdagen:

Människovärde och delaktighet!

Just nu pågår ett aktuellt forskningsprojekt som undersöker hur dagens individuella stödinsatser leder till delaktighet för personer med funktionsnedsättning. I december anordnas en konferens där resultaten av forskningen presenteras.

Personer med funktionsnedsättning kan behöva olika stöd och lösningar i vardagen för att vara delaktiga i samhället på samma villkor som andra. Sedan 2022 har ett forskarteam vid Marie Cederschiöld högskola studerat vad forskningen faktiskt säger om huruvida dessa stöd i praktiken leder till att personer med funktionsnedsättning kan medverka i och vara en del av samhället.

På den internationella funktionshinderdagen organiserar Marie Cederschiöld högskola (MCHS), och Myn-digheten för delaktighet (MFD) en gemensam konferens.

Plats: Stockholm Waterfront, nära Stockholm Centralstation och sänds även digitalt.

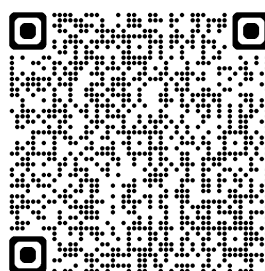
Datum: 3 december kl. 9 - 16

Anmälan: senast den 15 november för att vara med på plats.

Den 1 december för att delta digitalt.

Välkommen till en dag med fokus på individuella stöd!

Genom att rikta din mobilkamera mot QR-koden kan du ta del av hela programmet, se vilka som medverkar och anmäl dig till konferensen.

Organisation och opinion:

Hur det kan gå i kollektivtrafiken

DHR Region Stockholm genomförde under september en teståkning med SL pendelbåtar för att utvärdera tillgängligheten för personer som använder rullstol.

Under testet framkom det tydliga brister i hur väl båtarna är anpassade för rullstolsburna resenärer, särskilt vid av- och påstigning. Problematiken är som mest påtaglig i utformningen av landgångarna, där nivåskillnader och ojämnheter utgjorde hinder för en säker och smidig övergång mellan båt och kaj.

6 Testet slutade olyckligt när en rullstol tippade bakåt under påstigningen. Personen i rullstolen skadades och blodvite uppstod. Denna incident belyser ett akut behov av förbättringar i tillgängligheten, inte bara för att undvika fysiska skador, utan också för att säkerställa att alla resenärer kan använda SL pendelbåtar tryggt och självständigt.

/ Stefan Sundquist

DHR i Region Stockholm

Reflektioner:

Vad tänker ni på när jag säger Funkis?

Jag brukar inte vara så noga när det gäller det här med ord, vad man får säga och inte säga, vilket ord som är rätt och fel. Ord har betydelse, framför allt när det gäller vad som sägs och skrivs i offentliga sammanhang.

Annars tycker jag ändå att man ska vara ganska avslappnad kring ord och inte komma med alltför många pekpinnar. Det tror jag kan leda till att man till slut inte vågar säga något alls, vilket väl ändå måste vara det värsta.

Jag måste dock få skriva lite om ett ord som jag verkligen inte tycker om: funkis. Det känns för mig som ett förminskande ord. En liten funkis. Hej du glada lilla funkis. Jag tänker lite på barn eller djur. Jag ser mig som en person, en kvinna, en vuxen person, lika tillräknelig som någon annan. Har så svårt att sätta ord på känslorna kring det här ordet. Det får mig att tänka på till exempel bebis.

Om det finns någon därute som tycker att jag nu kommer med pekpinnar så ber jag om ursäkt. Alla får naturligtvis säga som de vill och jag är ofta inte den som säger till om jag tycker att någon använder fel ord, men jag säger ifrån i den här krönikan i stället.

Med glimten i ögat säger jag:
Beware... akta er!
Kalla aldrig mig för det ordet.

/ Emelie Utas

Kan en fråga vara principiell även om den relaterar till verkligheten?

Till Regionens samverkansråd i SLSO startade vi med följande rader:

Back-kamera som hjälpmedel

En av våra medlemmar har fått nej i en hjälpmedelsfråga av förhen betydande svårighet.

Personen är el-rullstolsburen. Sedan ett antal år – efter en fallolycka med stolen – har nackstelhet blivit kronisk och gjort det omöjligt att vrida på huvudet. Stolen måste vridas som kompensation för fixerad nacke. En back-kamera gör att vändning och backning blir tryggare och smidigare.

Förskrivare anser, att stolen kan kompletteras med back-kamera. Hjälpmedelskonsulent och tekniker ser kamera som framkomlig lösning på problemet. Stol-tillverkaren har sådan kamera som tillbehör.

I slutskedet avvisas behovet med hänvisning till, att det hjälpmedlet inte är förskrivningsbart.

I nuläget kvarstår situationen för brukaren att lösa det faktiska behovet.

Vi anser,

att justering i förskrivningsprocessen behöver behandlas för nytt beslut och

förändring.

att det kommer att avrapporteras som en avvikelshändelse och bli förskrivningsbart.

Där tyckte man att frågan bättre hanterades i Hsf (Hälsa-och sjukvårdens förvaltnings) samverkansråd. Vår ambition har hela tiden varit att få belyst hur **en princip** hanteras, när förskrivning av ett hjälpmedel på tjänstemannanivå säger **NEJ ICKE förskrivningsbart**. Men förskrivare och hjälpmedelskonsulent anser, att hjälpmedlet skulle lösa behovet.

Hela tiden håller de fyrkantigt fast vid, att frågan hanteras som ett enskilt hjälpmedelsärende och därför hänförs till egenvård (det vill säga att bekostas av personen själv). I nästa fas berättar man, att hela tiden kommer nya hjälpmedel och att en process som ibland tar lite tid där hjälpmedlen behöver bedömas utifrån kostnad, nytta och behov. Är det hela hjälpmedelsgrupper behövs helhetssyn.

Fortfarande ställer vi frågan: På vilken nivå – politisk eller tjänstemanna - kan beslut tas, om man finner ett mer precist "icke förskrivningsbart" hjälpmedel att få avvika och lösa behovssituationen.

/ Olle Johansson

(Inom parentes noterar vi, att en backkamera, som elrullstolstillverkaren kräver för montering kostar tio gånger mer än en, som man kan köpa hos exempelvis Biltema. De från hjälpmedelscentralen erbjudna utvändiga backspeglarna kan säkert vara tillräckliga för den relativt rörliga personen. Men vilket utbygge!)

På gång i regionens DHR-avdelningar:

DHR-avdelningar i Stockholms län bjuder,

OKTOBER

A
v
d
e
l
n
i
n
g
s
n
y
t
t

Lördag 19/10
KI 13.00-15.30

Musik-kafé

Bagarmossens Folkets Hus, Lillåvägen 44, Bagarmossen
Underhållningen står Anders Elmblad för med sång & musik.
Hörselslinga finns på plats.

Sista anmälningdag: 15 oktober. Anmälan är bindande.

Arrangör: Söder om Söder, Stockholmsavdelningen

* * *

Måndag 21/10
KI 16.00 - 18.30

Pub-kväll

Restaurang Hjälmarén, Hjälmarsvägen 43, Årsta
Färdtjänstadress: Hjälmarsvägen 37, Årsta
Ramp finns på sidan om trappan.

Sista anmälningdag: 16 oktober

Arrangör: Stockholmsavdelningen

* * *

Torsdag 24/10
KI. 18.00-20.00

Musikkväll

Rådsalen, Rådstuguvägen 19, Huddinge

Sista anmälningdag: 19 oktober till Giggi Kaur,
tfn: 070-753 13 55, mejl: giggi.kaur@gmail.com

Arrangör: DHR Huddingeavdelningen

* * *

Måndag 28/10
KI. 12.30-15.00

Lunchträff

Restaurang Hjälmarén, Hjälmarsvägen 43, Årsta
Färdtjänstadress: Hjälmarsvägen 37, Årsta
Ramp finns på sidan om trappan.

Sista anmälningdag: 23 oktober

Arrangör: Söder om Söder, DHR Stockholmsavdelningen

* * *

Info för Söder om Söder / Stockholmsavdelningens Musik-kaféer:

- * Pris: 60:- för medlem,
70:- för icke medlem
Betalas på plats eller via Swish.

- * Kaffe/te och smörgås serveras

Lunchträffar / Pub-kvällar:

- * Var o en betalar för sig själv.

Anmälan till Söder om Söder / Stockholmsavdelningens träffar/resor görs till: Majvor de Chasseur, 070-528 50 69 eller Ulla Kjellvinger, 073-394 24 64.

under oktober - december, in till:

NOVEMBER

Lördag 16/11
KI 13.00-15.30

Musik-kafé

Bagarmossens Folkets Hus, Lillåvägen 44, Bagarmossen
Lena Olsson Björken & Måns Ek spelar och sjunger för oss.
De är kända från Wallmans salonger
Hörselslinga finns på plats.

Sista anmälningdag: 12 november. Anmälan är bindande.
Arrangör: Söder om Söder, Stockholmsavdelningen

* * *

Måndag 18/11
KI 16.00 - 18.30

sista **Pub-kvällen** för säsongen
Restaurang Hjälmarén, Hjälmarsvägen 43, Årsta
Färdtjänstadress: Hjälmarsvägen 37, Årsta
Ramp finns på sidan om trappan.

Sista anmälningdag: 13 november
Arrangör: Stockholmsavdelningen

* * *

Torsdag 21/11
KI. 18.00-20.00

Regionen informerar. Krisberedskap del 3

Rådsalen, Rådstuguvägen 19, Huddinge
Sista anmälningdag: 16 november till Giggi Kaur,
tfn: 070-753 13 55, mejl: giggi.kaur@gmail.com
Arrangör: DHR Huddingeavdelningen

Lördag 23/11
KI 16.00 - 18.30

Stockholmsavdelningen firar 100 år med fest
Stockholms Stadsmissions lokal
Mariatorget 10, Stockholm

Måndag 25/11
KI. 12.30-15.00

Lunchträff

Restaurang Hjälmarén, Hjälmarsvägen 43, Årsta
Färdtjänstadress: Hjälmarsvägen 37, Årsta
Ramp finns på sidan om trappan.

Sista anmälningdag: 20 november
Arrangör: Söder om Söder, DHR Stockholmsavdelningen

* * *

Måndag 25/11
KI. 12.30-15.00

Social samvaro

Allaktivitetshuset, lokal Keramiken
Barrtorpsvägen 1 A, Södertälje
Kaffe/te med tilltugg.

Arrangör: DHR Södertäljeavdelningen

* * *

DECEMBER

Onsdag 7/12
Kl. 13.00

Jullunch

Allaktivitetshuset, lokal Gruvan
Barrtorpsvägen 1 A, Södertälje
Sista anmälningdag: 25 november till
Britt Andersson, tel: 076-230 01 52.

Arrangör: DHR Södertäljeavdelningen tillsammans med RTP

* * *

Onsdag 11/12
Kl. 18.00-21.00

Julbord

Rådsalen, Rådstuguvägen 19, Huddinge
Sista anmälningdag: 6 december till Giggi Kaur,
tfn: 070-753 13 55, mejl: giggi.kaur@gmail.com

Arrangör: DHR Huddingeavdelningen

* * *

Lördag 14/12
Kl 13.00-16.30

Adventskafé

Bagarmossens Folkets Hus, Lillåvägen 44, Bagarmossen
Artist är ej klar ännu.

Hörselslinga finns på plats.

Sista anmälningdag: 4 december. Anmälan är bindande.

Arrangör: Söder om Söder, Stockholmsavdelningen

* * *

Söndag 15/12
Kl 11.30-21.45

Julbordsresa med Eckeröbåten.

Samling kl 11.30 Klarabergsviadukten 72, Stockholm

Bussen lastar kl 11.45.

Åter i Stockholm ca kl. 21.45.

Pris 400:- för medlemmar

Buss, båt och julbordsbuffé ingår.

Glöm inte ta med godkänt ID-kort eller pass.

Sista anmälningdag: 19 november. Anmälan är bindande.

Arrangör: Stockholmsavdelningen

* * *

**Ledsagare
finns med
vid samtliga
aktiviteter.**

Organisation och opinion:

Funktionshinderrådet i Huddinge

Funktionshinderrådet i Huddinge beslöt enhälligt att förkasta politiker-förslaget om att ändra namnet på nuvarande funktionshinderråd (artikel i nr. 4) till fördel för fortsatt namn FUNKTIONDHINDERRÅDET. Så det så.

Egentligen med ett medskick: Fyll namnet med åtföljande innehåll av åtgärder, gärna med kosing. Då kan man ta lyxpuckarna på allvar

/ Olle Johansson

Rapport från avdelning:

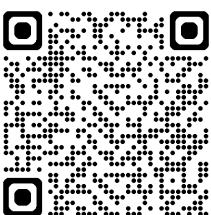
Tyresöavdelningens aktiviteter fortsätter!

En mycket varm dag i början av september deltog vi i Tyresöfestivalen, som arrangeras av kommunen varje år.

Vi hade ett lyckohjul med vinst varje gång (!) med små symboliska priser samt delade ut olika informationsmaterial. Särskilt barnen tyckte det var roligt med lyckohjulet och vi fick då tillfälle att prata om DHR med föräldrarna.

Även kommunens beredskapssamordnare var intresserad av kontakt med oss. Vi planerar därför för ett medlemsmöte under hösten, på temat krisberedskap. Och såklart kommer året avslutas med en trevlig jullunch!

Program kommer finnas på hemsidan:
<https://dhr.se/tyreso>

/ Lena Byttner
Ordförande DHR Tyresö

Fortsättning från sid 3 " Allt ifrågasätts "

stärka nationella institutioner för mänskliga rättigheter. Trots detta har mycket förblivit oförändrat sedan den förra översynen av konventionens efterlevnad.

Mia Alhgren från Funktionsrätt Sverige underströk behovet av att införliva FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i svensk lagstiftning. Under konferensen betonades flera gånger att det fortfarande återstår betydande arbete för att harmonisera lagstiftningen med konventionens åtaganden, bland annat att hatbrott mot personer med funktionsnedsättning måste inkluderas i lagstiftningen.

/ Sari Nykvist

Kontaktuppgifter till DHR Region Stockholm

Kavallerivägen 30, 1 tr, 174 58 SUNDBYBERG (T-bana Rissne)

Telefon 08-120 556 80 / 070-092 21 70

E-post regionstockholm@dhr.se

Webbplats www.dhr.se/stockholmslan

Regionsbloggen www.dhrstockholmslansblogg.com

Facebook facebook.com/DHRRegionStockholm

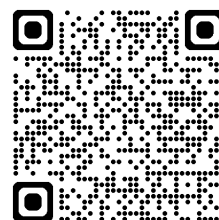
Instagram instagram.com/dhr_regsthlm

Stefan Sundquist	070 - 092 21 72	stefan.sundquist@dhr.se
Ingela Larsson	070 - 092 21 71	ingela.larsson@dhr.se
Sari Nykvist	070 - 092 21 73	sari.nykvist@dhr.se

DHR-regionens styrelse:

Mejladress till respektive person: [förnamn.efternamn@dhr.se]

Ordförande:	Liza Syeda	Vice ordf.:	Magnus Lindmark
Kassör:	Yvonne Björkman		
Ledamöter	Anna Westerberg	Emelie Utas	
	Johan Dibb	Patrick Englund	
	Tania Laserna		

Kontaktuppgifter till DHR-avdelningarna inom Stockholms län

DHR Botkyrka-Salem

070 - 449 08 70
botkyrka-salem@dhr.se
www.dhr.se/botkyrka-salem

DHR Huddinge

073 - 525 86 43
huddinge@dhr.se
www.dhr.se/huddinge

DHR Nacka-Värmdö

073 - 262 67 64, ordf.
nacka-varmdo@dhr.se

DHR Norrtälje

076 - 041 48 70, exp
norrtalje@dhr.se

DHR Nynäshamn-Haninge

08 - 520 205 40, exp
nynashamn-haninge@dhr.se
www.dhr.se/nynashamn-haninge

DHR Stockholm

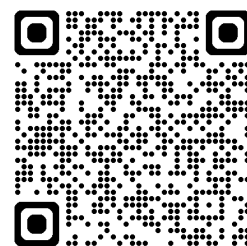
08 - 564 826 50, exp
info@dhrs.se
www.dhrs.se

DHR Sundbyberg

073 - 610 67 28, ordf.
yvonne.bjorkman@dhr.se

DHR Södertälje

073-042 05 32 (Kristian Hjertkvist)
sodertalje@dhr.se
www.dhr.se/sodertalje

DHR Tyresö

tyreso@dhr.se
073 - 694 48 62, ordf.
www.dhr.se/tyreso

DHR Täby

taby@dhr.se
www.dhr.se/taby